

Návrh Zastupitelstva Moravskoslezského kraje

ZÁKON

ze dne 2017,

**kterým se mění zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení),
ve znění pozdějších předpisů**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

Čl. I

V § 4 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 313/2002 Sb., zákona č. 234/2006 Sb. a zákona č. 72/2012 Sb., se slovo „a“ nahrazuje čárkou a na konci textu se doplňují slova „a Třinec“.

Čl. II

Účinnost

Tento zákon nabývá účinnosti patnáctým dnem po jeho vyhlášení.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

I. OBECNÁ ČÁST

A Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Statutární města byla do právního řádu České republiky znovuzavedena zákonem č. 367/1990 Sb., o obcích (obecní zřízení). Postavení a působnost statutárních měst jsou v současné době upraveny zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů. Výčet statutárních měst a způsob jejich možného územního členění na městské obvody nebo městské části (pokud zastupitelstvo rozhodne o tom, že se bude statutární město územně členit), je obsažen v § 4, orgány statutárního města (tj. zastupitelstvo města, rada města, primátor, magistrát a zvláštní orgány města) i orgány městských obvodů/městských částí jsou upraveny v § 5. Zřizování a zrušování městských obvodů/městských částí upravuje § 20. Ustanovení § 127 a násl. obsahují úpravu dozoru nad vydáváním a obsahem usnesení, rozhodnutí a jiných opatření orgánů městských obvodů a městských částí územně členěných statutárních měst a také úpravu kontroly výkonu samostatné a přenesené působnosti. Speciální úprava statutárních měst je pak obsažena v hlavě VIII „Statutární města“ (§ 130 a násl.), přičemž § 130 stanoví, že územně členěná statutární města upraví své vnitřní poměry ve věcech správy města statutem, který je vydáván formou obecně závazné vyhlášky; toto ustanovení obsahuje také základní obsah statutu.

Od 24. 11. 1990 existovalo v České republice 13 statutárních měst (de facto se jím však stala i Praha, jejíž postavení je upraveno samostatným zákonem č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze., ve znění pozdějších předpisů); 12. 11. 2000 se jejich počet zvýšil o další 3 města na 16 (+ Praha). Od 1. 1. 2003 do 30. 6. 2006 existovalo v České republice 19 statutárních měst (+ Praha); od 1. 7. 2006 se počet statutárních měst zvýšil o další 4 města a od 12. 3. 2012 pak o další 2 města na celkový počet 25 (+ Praha). Statutárními městy tak k dnešnímu dni jsou Kladno, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Jablonec nad Nisou, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Přerov, Chomutov, Děčín, Frýdek-Místek, Ostrava, Opava, Havířov, Most, Teplice, Karviná, Mladá Boleslav a Prostějov.

Právní úprava statutárních měst nijak neovlivňuje zákaz diskriminace ani rovnost mužů a žen.

B Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Cílem předkládaného návrhu je zařazení města Třinec mezi statutární města.

Navrhovaná právní úprava nijak nezasahuje do současného stavu založeného na rovnosti mužů a žen a zákazu diskriminace.

C Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Vzhledem ke skutečnosti, že taxativní výčet statutárních měst je obsažen v § 4 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, je k zařazení města Třince do této kategorie měst nezbytné přijetí novely zákona o obcích.

Vůli, aby se město Třinec stalo statutárním městem, deklarovalo Zastupitelstvo města Třince usnesením č. 20/574/2017 ze dne 12. 9. 2017, kterým „rozhodlo požádat Zastupitelstvo Moravskoslezského kraje, jakožto jednoho z navrhovatelů zákonů dle článku 41 Ústavy České republiky, o předložení Poslanecké sněmovně parlamentu České republiky návrhu změny § 4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, a to za účelem doplnění seznamu statutárních měst o město Třinec“. Současné zastupitelstvo města Třince v případě zařazení města Třinec mezi statutární města nyní nepředpokládá jeho územní členění.

Území města Třince je vymezeno katastrálními územími Český Puncov, Dolní Líštná, Guty, Horní Líštná, Karpentná, Kojkovice u Třince, Konská, Lyžbice, Nebory, Oldřichovice u Třince, Třinec a Tyra.

Třinec je významné hutnické město Moravskoslezského kraje a České republiky. Se svými 36 tisíci obyvateli dnes patří mezi společenská centra Těšínského Slezska. První písemná zmínka o obci Třinec pochází z roku 1444, ale teprve 19. století znamenalo výrazný krok vpřed v jejím rozvoji. Důležitou událostí v historii obce bylo založení Třineckých železáren v roce 1839 a vybudování Košicko-bohumínské železniční dráhy v letech 1869 až 1871. Koncem dvacátých let 20. století mohl Třinec počtem obyvatel, bytovou kapacitou i službami konkurovat některým sousedním městům, proto byl Třinec vládou ČSR povýšen k 1. lednu 1931 na město. V současnosti má status obce s rozšířenou působností, na jejímž území sídlí finanční úřad, úřad práce a další instituce.

V Třinci působí největší zaměstnavatel v celém regionu, a to Třinecké železářny. Mezi touto hutí a městem úspěšně funguje už mnoho let vzájemná spolupráce. Díky ní se daří realizovat řadu projektů, které zvyšují kvalitu života ve městě.

V posledních letech získává Třinec díky řadě rekonstrukcí a staveb nejen novou tvář, ale poskytuje svým občanům komfortnější zázemí pro každodenní život, sportovní a kulturní vyžití i nevední zážitky. Náměstí Svobody dostalo barevný mobiliář a centrum města žije spoustou akcí. Konají se zde farmářské trhy, jarmarky, promítání v rámci letního kina, koncerty či open-air festival Třinecké kulturní léto. V Třinci si přijdou na své všechny

generace od nejmenších dětí po seniory a ne náhodou je město držitelem titulu v soutěži Obec přátelská rodině.

I když je Třinec vnímán jako ocelové město, je v samotném centru a i ze všech stran obklopen zelení. V blízkém okolí se rozkládají malebná údolí a okolní příroda skýtá řadu příležitostí k relaxaci a sportovnímu vyžití. Odpočinek i zábavu poskytuje revitalizovaný a hojně navštěvovaný lesopark považovaný za zelené srdce města. K dispozici je 4,5 km pěšin z přírodního materiálu včetně můstků přes vodní toky, dětské prvky, unikátní labyrint, lesní učebna, minigolf, lanový park pro děti a nedávno přibylo i certifikované devítijamkové hřiště na discgolf. Na své si v lesoparku přijdou nejen příznivci joggingu, ale i in-line bruslaři a v zimě zde mohou milovníci běžek využívat upravený osvětlený okruh.

Město žije bohatým kulturním a společenským životem. Kulturní dům TRISIA, čerstvě zrekonstruovaná městská knihovna, Dům dětí a mládeže či Muzeum Třineckých železáren nabízejí širokou škálu kulturních, vzdělávacích a uměleckých programů, z nichž si mohou vybrat všechny generace. Od roku 2014 funguje nově postavená multifunkční WERK ARENA, která poskytuje zázemí extraligovým hráčům HC Oceláři Třinec a slouží zároveň ke společenskému a kulturnímu vyžití široké veřejnosti. Ve městě lze zavítat např. také do městské galerie, hvězdárny či kina. Kromě toho se může Třinec pochlubit nejstarší církevní památkou na území města, kterou je dřevěný kostel Božího Těla z roku 1563 v místní části Guty, který s přispěním města prošel důkladnou revitalizací. Třinec patří k nejreligióznějším městům v České republice. Při sčítání lidu v roce 2011 se v Třinci přihlásilo k nějakému náboženství 60,5% obyvatel. Náboženská skladba věřících je velmi pestrá - kromě římských katolíků má ve městě své sbory řada protestantských církví. Vedení města úzce spolupracuje s církvemi na území města Třince, zejména v oblasti sociální a kulturní.

Třinec se může pochlubit také bohatými sportovními aktivitami a kvalitním zázemím pro sportovce. Sportovním oddílům i široké veřejnosti slouží zmodernizovaný sportovně-relaxační areál STaRS, jehož součástí je letní koupaliště, krytý bazén s tobogánem, minigolf, lanový park pro děti, tenisové kurty, sauna, fotbalové hřiště a atletický stadion s in-line okruhem. V Třinci působí několik desítek sportovních oddílů a klubů, pro které se město snaží vytvářet co nejlepší podmínky. Každoročně přispívá na sportovní činnost třineckých oddílů formou dotací a podporuje rozvoj pohybových dovedností dětí a mládeže od nejútlejšího věku. Třinec se může pyšnit řadou špičkových sportovců, kteří se dokázali prosadit v mnoha sportovních odvětvích a reprezentovali naši republiku na evropských i světových šampionátech. Nejen že je Třinec doslova líhní talentů, ale je také zkušeným hostitelem řady velkých sportovních událostí, ať už to jsou mistrovství republiky či mezinárodní mítinky. Pravidelně v září z Třince startuje extrémní závod Beskydská sedmička a v roce 2016 se třinecká WERK ARENA stala dějištěm čtvrtfinále tenisového turnaje o Davis Cup.

V duchu čisté mobility s cílem zlepšit ovzduší v regionu podporuje město také cyklodopravu, železniční dopravu a elektromobilitu. Výrazně se zlepšila infrastruktura pro cyklisty, kteří mají k dispozici vyhrazené jízdní pruhy, speciální bezpečnostní stojany na

kola, veřejné pumpy a další opatření přátelské k cyklistům. Od března 2017 zajišťuje městskou hromadnou dopravu ve městě 10 elektromobilů.

Třinec loni přistoupil ke společné deklaraci s Moravskoslezským krajem, Ministerstvem průmyslu a obchodu, Ministerstvem životního prostředí a statutárním městem Ostrava, jejímž cílem je rozvoj chytrého města. Hlavní myšlenkou je nalézat chytrá řešení, která lidem zpříjemní a usnadní život a zvýší jeho kvalitu a zároveň povedou ke zlepšení životního prostředí. Všechny kroky vedou k tomu, aby byl Třinec přívětivým městem pro život, atraktivním i pro mladé lidi. Takovým městem, na které jsou jeho obyvatelé hrdí.

Již v minulosti patřil Třinec mezi významná regionální centra. Jak již bylo uvedeno, v Třinci dnes žije cca 36 tisíc obyvatel a počtem obyvatel tak (spolu s Českou Lípou a Třebíčí) patří mezi největší „nestatutární“ města v České republice. Do správního obvodu obce s rozšířenou působností Třince spadá 12 obcí (Bystřice, Hnojník, Komorní Lhotka, Košařiska, Nýdek, Ropice, Řeka, Smilovice, Střítež, Třinec, Vělopolí a Vendryně). Počet obyvatel v rámci správního obvodu dosahuje téměř 59 tisíc. Rozloha správního obvodu činí 245 km², z toho samotný Třinec má rozlohu 85,38 km².

Po roce 1990 bylo snahou představitelů města, aby Třinec plnil důstojnější roli v rámci územního členění České republiky. Byť se Třinec okresním městem nestal, jeho regionální význam strmě vzrůstal. Dnes je Třinec jedním z dopravních uzlů, centrem vzdělávání, kulturního i společenského života, jakož i městem, v němž sídlí největší zaměstnavatel v širokém okolí. Důkazem o atraktivitě města jsou i partnerská města - Bielsko-Biala (významné město Slezského vojvodství, Polsko) a Žilina (krajské město, Slovensko).

Třinec se stal lídrem mnoha inovativních projektů, a to zejména v oblasti SMART City. Koncept chytrých měst je uplatňován zejména ve větších městech v Evropě i v celém světě. Velikost města však nelze měřit pouze počtem obyvatel či rozlohou. Města, která řeší problémy se základní infrastrukturou, nezaměstnaností či ekonomickou situací, musejí svou pozornost věnovat těmto problémům a mají menší prostor aktivně pracovat na rozvojových tématech.

Třinec je město, kterému se daří, které se rozvíjí a tím vytváří vhodné podmínky pro zavádění konceptu „chytrého města“ do života. Navíc má Třinec, jako menší město, výhodu ve větší dynamice a kratších rozhodovacích procesech. Město je také charakteristické politickou kontinuitou a stabilitou, která je předpokladem pro uplatňování rozvojových vizí a realizaci strategických záměrů.

Pro Třinec je charakteristická odvaha pouštět se do odvážných věcí. Ve městě se v posledních letech uskutečnilo několik významných investic. Jedná se o důležité infrastrukturní projekty přesahující svým významem hranice města, jako jsou např. rekonstrukce podjezdu pod železnicí (tzv. Myší díra), vybudování průmyslové zóny Baliny, projekt Revitalizace Povodí Olše, železniční zastávka Třinec - centrum včetně podjezdu Via Lyžbice, Integrované výjezdové centrum IZS či plně fungující podnikatelský inkubátor Steel IT.

Zařazení města Třince mezi statutární města by mělo přinést také finanční efekty – v programovém období Evropské unie 2007 až 2013 bylo v rámci Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Moravskoslezsko umožněno statutárním městům našeho

kraje realizovat tzv. Integrované plány rozvoje měst (IPRM), kdy pět moravskoslezských statutárních měst mohlo samo rozhodovat o zacílení nemalé části evropských prostředků ve městě, a to na základě integrovaného plánu, který si zpracovala sama města. Získala tak výhodu v podobě rezervované alokace evropských prostředků, o které již nemusela soupeřit s jinými žadateli o evropskou podporu.

V aktuálním období 2014 až 2020 města opět získala svou roli, tentokrát díky novému nástroji, tzv. Integrované územní investici (ITI). Pět statutárních měst v čele se statutárním městem Ostrava tvoří jádro ostravské aglomerace. Po intenzivní snaze se nakonec podařilo do této aglomerace zahrnout i město Třinec. Kdyby však město Třinec mělo postavení statutárního města, bylo by jeho zahrnutí do ostravské aglomerace pravděpodobně výrazně snadnější (vzhledem k tomu, že všechna statutární města jsou zastoupena v řídicím výboru ITI, je reálný předpoklad, že by svého zástupce mohlo mít i město Třinec). Města tak dnes spolurozhodují o výběru projektů, které získají evropskou podporu, a mohou snadněji využít multifondové financování.

Česká republika v připravované pozici k budoucnosti kohezní politiky po roce 2020 je zastáncem zachování silného integrovaného charakteru urbánních projektů, přičemž podporuje realizaci strategických projektů jednoznačně přispívajících ke konkurenceschopnosti daného území a také co největší rozšíření opatření a aktivit financovatelných z ESIF a jejich vzájemnou věcnou provázanost. ČR prosazuje, aby se urbánní integrované nástroje nadále realizovaly na základě integrovaných a víceodvětvových strategií zaměřených na dotčená území.

Ze zkušenosti z minulých let je zřejmé, že významnou roli při vyjednávání podoby evropských fondů v České republice hraje Svaz měst a obcí ČR a jeho Komora statutárních měst. Aktivní účast v tomto seskupení může přinést městu Třinci možnost ovlivnit, jakou roli bude mít město při čerpání podpory v období 2021 až 2027.

Město Třinec spolupracuje s mnoha partnery, a to i na úrovni ústředních orgánů státní správy. Jako příklad lze uvést, že město Třinec přistoupilo ke Společné deklaraci o spolupráci na přípravě konceptu chytrého města (Smart city) a chytrého regionu (Smart region) s prioritou zlepšení celkové kvality života a životního prostředí v Ostravě a Moravskoslezském kraji, kde jsou dalšími smluvními partnery Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo průmyslu a obchodu, Moravskoslezský kraj a statutární město Ostrava. Cílem spolupráce je zejména zlepšení kvality života a životního prostředí v Moravskoslezském kraji v souladu se zásadami udržitelného rozvoje.

Vedení města je přesvědčeno, že zařazení města Třinec mezi statutární města by představovalo další významný krok při zabezpečování trvale udržitelného rozvoje města. Naopak, nezařazením mezi statutární města by mohlo město Třinec v očích partnerů ztratit dlouho a vytrvale budovanou prestiž. Vedení města je přesvědčeno, že svými zkušenostmi může obohatit ostatní statutární města při naplňování jejich strategií i akčních plánů.

D Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaná právní úprava je plně v souladu s ústavním pořádkem České republiky, jak jej vymezuje čl. 112 Ústavy České republiky. Návrh zákona respektuje obecné zásady ústavního pořádku České republiky a jeho obsah neporušuje ústavní principy rovnosti v právech a zákazu retroaktivity. Čl. 41 odst. 2 Ústavy České republiky stanoví, že návrh zákona může vedle poslance, skupiny poslanců, Senátu nebo vlády podat také zastupitelstvo vyššího územního samosprávného celku, tj. kraje. Právo zákonodárné iniciativy zastupitelstva kraje je pak obsaženo v ustanovení § 86 odst. 1 zákona č. 90/1995 Sb., o jednacím řádu Poslanecké sněmovny, ve znění pozdějších předpisů, a v ustanovení § 35 odst. 2 písm. a) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

E Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Předpisy Evropské unie, judikatura soudních orgánů Evropské unie ani obecné právní zásady práva Evropské unie se na danou oblast nevztahují.

F Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná právní úprava není v rozporu s mezinárodními smluvními závazky České republiky.

G Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Navrhovaná právní úprava nebude mít hospodářský a finanční dopad na státní rozpočet, na podnikatelské prostředí České republiky, a dále nebude mít žádné sociální dopady včetně dopadů na rodiny a specifické skupiny obyvatel a dopady na životní prostředí.

Pokud se jedná o dopad navrhované právní úpravy na ostatní veřejné rozpočty, bude se jednat pouze o jednorázové, z hlediska výše bezvýznamné dopady do rozpočtu města Třinec v souvislosti se změnou označení orgánů města, písemností, razítek, atp.

H Zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná změna nezasahuje do ochrany soukromí a osobních údajů.

I Zhodnocení korupčních rizik

Předkládaný návrh je dílčí novelou, kterou se doplňuje výčet statutárních měst. Nedochozí k žádnému rozšiřování kompetencí orgánů veřejné správy.

Navrhovanou právní úpravou tak nevznikají žádná korupční rizika.

Navrhovaný právní předpis nemá vliv ani na dostupnost informací podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

J Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava nemá dopad na bezpečnost nebo obranu státu.

II. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K čl. I

Do výčtu statutárních měst, obsaženému v § 4 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění zákona č. 313/2002 Sb., zákona č. 234/2006 Sb. a zákona č. 72/2012 Sb., se doplňuje Třinec.

K čl. II

Účinnost zákona se navrhuje patnáctým dnem po jeho vyhlášení, a to v souladu s § 3 odst. 3 věta první zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, ve znění pozdějších předpisů.

Platné znění novelizovaného ustanovení § 4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, s vyznačením navrhovaných změn:

128/2000 Sb.

ZÁKON

ze dne 12. dubna 2013

o obcích (obecní zřízení)

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

§ 4

(1) Statutárními městy jsou Kladno, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Jablonec nad Nisou, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Přerov, Chomutov, Děčín, Frýdek-Místek, Ostrava, Opava, Havířov, Most, Teplice, Karviná, Mladá Boleslav, a Prostějov **a Třinec**.

(2) Území statutárních měst se může členit na městské obvody nebo městské části s vlastními orgány samosprávy.